

ปัจจัยการจัดการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

Factors of Education Management Correlating with Desirable Characteristics of Graduates

ดาราภา ศิริสันติสัมฤทธิ์* สมบูรณ์ สุริยวงศ์** เพ็ญศรี เทรษฐวงศ์**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดการศึกษากับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนวิชาการในปีงบประมาณ 2551 จำนวน 393 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงตรง (Validity) เท่ากับ 0.06-1.00 มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.979 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธี Pearson และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ผลการวิจัยพบว่า (1) บุคลากรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง (2) ตัวแปรปัจจัยการจัดการศึกษามีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัว เรียงลำดับจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเงินและงบประมาณ (X_4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมนิสิตนักศึกษา (X_5) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (X_6) ด้านการบริหารจัดการ (X_3) และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (X_2) กับด้านนโยบายและแผนการดำเนินงาน (X_1) ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ โดยเมื่อเรียงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) เท่ากับ .530**, .526**, .514**, .507**, .447** และ .447** ตามลำดับ โดยมีสมการพยากรณ์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y' = 1.499 + .056 X_4 + 0.181 X_5 + 0.211 X_2$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z'_y = 0.263 Z_4 + 0.210 Z_5 + 0.182 Z_2$$

คำสำคัญ: ปัจจัยการจัดการศึกษา, คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

Abstract

This thesis investigates the factors of educational management that correlate with desirable characteristics evinced by graduates of King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang. This research sample groups were 393 academic and supporting officials who studied in year 2008. They were selected by satisfied random sampling method. Opinions questionnaires with the Validity 0.6 -1.00 and Reliability of 0.979 The data were moderate with mean, standard deviation, multiple correlation and stepwise multiple regression. The research results were:

(1) Commitment of King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang personnel with the factors of educational management at the moderate level

(2) The factors of educational management were positive correlation with preferable characteristics of graduates significant at .01 level. Top six areas of their learning utilization were; financial and budgeting (X_4), Support and developed student activity (X_5) Educational Quality Assurance (X_6), Management (X_3), Degree program and instruction (X_2), Policy and Planning (X_1). The value correlation (r_{xy}) .530**, .526**, .514**, .507**, .447** and .447**

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

The prediction equation were :

Prediction equation of student satisfaction with row scores was

$$Y' = 1.499 + 0.056X_4 + 0.181X_6 + 0.211X_2$$

Prediction equation of student satisfaction with standard scores was

$$Z'_{y} = 0.263 Z_4 + 0.210 Z_6 + 0.182 Z_2$$

Keywords : The factors of educational Management , preferable characteristics of graduates

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ตามกระแสโลกาภิวัตน์ อันส่งผลกระทบต่อสังคมไทยอย่างกว้างขวาง รวมทั้งโครงสร้างและกลไกการบริหารของประเทศขาดการพัฒนาอย่างสมดุล ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนา “คน” และ “คุณภาพของคน” การพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8-10 จึงเน้นคนเป็นศูนย์กลาง เป็นจุดมุ่งหมายหลักของการพัฒนา [1] แม้การเรียนรู้นั้นจะเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคน แต่ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพจะเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของคน อาจกล่าวได้ว่า ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ก็คือ ทรัพยากรมนุษย์ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) และเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งพัฒนาคนที่สมบูรณ์ “เก่ง ดี มีความสุข” แนวคิดการพัฒนาระบบคุณภาพ จึงกลายเป็นยุทธศาสตร์สำคัญ ที่นำไปสู่กระบวนการพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการผลิตกำลังคนระดับสูง เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการส่งมอบทรัพยากรมนุษย์ออกไปรับใช้สังคม ในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาได้ให้ความสำคัญกับคุณภาพบัณฑิต ที่มีความสอดคล้องตามความต้องการแรงงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงวิธีการบริหารจัดการ เพื่อเน้นด้านคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญ ภายใต้กรอบ แนวทางของมาตรฐานและการประกันคุณภาพ

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการผลิตกำลังคนระดับสูง เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการส่งมอบทรัพยากรมนุษย์ออกไปรับใช้สังคม ในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาได้ให้ความสำคัญกับคุณภาพบัณฑิต ที่มีความสอดคล้องตามความต้องการแรงงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงวิธีการบริหารจัดการ เพื่อเน้นด้านคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญ ภายใต้กรอบ แนวทางของมาตรฐานและการประกันคุณภาพ

การศึกษา ในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

แนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาอาจพัฒนาระบบการตามเหมาะสมแต่ไม่ว่าจะเป็นระบบคุณภาพแบบใด ปัจจัยที่เกี่ยวข้องจะต้องมีกระบวนการทำงานที่เริ่มต้นจากการวางแผน การดำเนินการตามแผน การติดตามและตรวจสอบ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ภายใต้กรอบแนวคิด ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Output) โดยมีตัวบ่งชี้ และเกณฑ์เป็นตัวกำหนดมาตรฐานของคุณภาพ [1]

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ และมาตรฐาน ภายใต้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์นั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าความครอบคลุมแนวทางของการประกันคุณภาพการศึกษานุเคราะห์ของสถาบัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่สถาบันดำเนินการอยู่นั้น มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะบัณฑิต ที่พึงประสงค์มากน้อยเพียงใด และเป็นไปในทิศทางใด

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากร ต่อปัจจัยการจัดการศึกษาและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดการศึกษากับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์
3. เพื่อพยากรณ์คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยใช้ตัวแปรของปัจจัยการจัดการศึกษาเป็นตัวพยากรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สมมติฐานการวิจัย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดการศึกษากับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์มีความสัมพันธ์เป็นบวก
2. ตัวแปรปัจจัยการจัดการศึกษาสามารถพยากรณ์คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ได้

4. ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาตัวแปรอิสระ ปัจจัยการจัดการศึกษา 6 ด้าน คือ (1) ด้านนโยบายและแผนการดำเนินงาน (2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (3) ด้านการบริหารจัดการ (4) ด้านการเงินและงบประมาณ (5) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (6) ด้านกิจกรรมส่งเสริม นิสิตนักศึกษา สำหรับตัวแปรตาม คือ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ผู้วิจัยจะศึกษา 3 ด้าน คือ (1) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ (2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (3) ด้านทัศนคติในการดำเนินชีวิต

5. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ จำนวน 1,747 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการ และ บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 403 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยใช้หลักความน่าจะเป็น วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราวัดอัตราส่วน ค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้องกับการจัดการศึกษา 6 ด้าน และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

ตอนที่ 3 คำถามแบบปลายเปิด

7. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ข้อคำถาม และหาค่าความสอดคล้อง โดยตัดข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .05 ขึ้นไป ผลจากการคำนวณ (มีค่าระหว่าง 0.6-1.00)
2. หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของข้อคำถามในแบบสอบถาม โดยหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20-0.823
3. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach โดยค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ 0.979

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 403 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 393 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.52 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
2. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยวิธีของ Pearson
4. การทดสอบสมมติฐานที่ว่าปัจจัยการจัดการศึกษาสามารถพยากรณ์คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

9. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ทางสถิติข้อมูลทั่วไปโดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับปัจจัยการจัดการศึกษา

ตัวแปรปัจจัย	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. ด้านนโยบายและแผนการดำเนินงาน	3.47	0.70	ปานกลาง
2. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน	3.66	0.56	มาก
3. ด้านการบริหารจัดการ	3.03	0.72	ปานกลาง
4. ด้านการเงินและงบประมาณ	3.07	0.74	ปานกลาง
5. ด้านการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมนิสิตนักศึกษา	3.27	0.70	ปานกลาง
6. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	3.35	0.74	ปานกลาง
รวม	3.31	0.60	ปานกลาง

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

ตัวแปรคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. ด้านความรู้ความสามารถ	3.66	0.76	มาก
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.42	0.85	ปานกลาง
3. ด้านทัศนคติในการดำเนินชีวิต	3.54	0.87	มาก
รวม	3.57	0.66	มาก

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	Y
X_1	1	.0612**	.711**	.679**	.658**	.677**	.447**
X_2		1.00	.645**	.629**	.637**	.621**	.477**
X_3			1.00	.828**	.744**	.706**	.507**
X_4				1.00	.772*	.727**	.530**
X_5					1.00	.781**	.526**
X_6						1.00	.514**
Y							1.00

** Sig <0.01

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์หาคออยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ตัวแปร	ตัวแปร	R	R ²	R ² Change	Partial r	F change	Sig.F
1.	X_4	.530	.281	.279	.530	152.531**	.000
2.	X_4, X_6	.562	.316	.312	.221	89.968**	.000
3.	X_4, X_6, X_2	.578	.334	.329	.163	64.971**	.000

**Sig<0.01

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยการจัดการศึกษาที่ใช้พยากรณ์คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

ตัวพยากรณ์	b	S.E _b	β	t
ด้านการเงินและงบประมาณ (X ₄)	.229	.056	.263	4.118
ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (X ₆)	.181	.055	.210	3.310
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (X ₂)	.211	.065	.182	3.250

*มีนัยสำคัญทางสถิติ .01

$$R = .578 \quad R^2 = .329 \quad SE_{est} = .545 \quad a = 1.499$$

10. สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นต่อปัจจัยการจัดการศึกษาในภาพรวมมีการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.31, S.D=0.60$)

2. ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านทัศนคติในการดำเนินชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.57, S.D=0.66$)

3. ปัจจัยการจัดการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Y) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับปัจจัยการจัดการศึกษาทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเงินและงบประมาณ (X₄) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมนิสิตนักศึกษา (X₅) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (X₆) ด้านการบริหารจัดการ (X₃) และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (X₂) กับด้านนโยบายและแผนการดำเนินงาน (X₁) ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .530**, .526**, .514**, .507**, .447** และ .447 ตามลำดับ

4. สมการพยากรณ์ปัจจัยการจัดการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ พบว่า มี 3 ตัวแปร เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก คือ ด้านการเงินและงบประมาณ (X₄) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (X₆) และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (X₂) โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถร่วมกันเป็นตัวพยากรณ์ ตัวแปรตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ได้ และมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ .334 (อธิบายความแปรปรวนได้ 33.40%)

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถเขียนสมการพยากรณ์คะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.499 + 0.229 X_4 + 0.181 X_6 + 0.211 X_2$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = 0.263 Z_4 + 0.210 Z_6 + 0.182 Z_2$$

11.อภิปรายผล

1. บุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความเห็นต่อปัจจัยการจัดการศึกษา ทั้ง 6 ด้าน ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาารายข้อพบว่า ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับรายงาน การวิจัยของวิวัชรธรรม ชินะตระกูล [2] ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่าการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านนโยบายและแผนการดำเนินงาน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมนิสิตนักศึกษา ด้านการเงินและงบประมาณ และด้านบริหารจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรของสถาบัน รับรู้ถึงพันธกิจ วิสัยทัศน์วัตถุประสงค์และการดำเนินงานของสถาบันเป็นอย่างดี สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง บุคลากรของสถาบันมีความเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.57, S.D=0.66$) ซึ่งสอดคล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับรายงานการวิจัยของวันดี บุญยิ่งและคณะ [3] เรื่องสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.85, S.D=0.50$) และสอดคล้องกับรายงานการศึกษาวิจัยของสำนักออบแบคโพลด์ [4] เรื่องสำรวจความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิต ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 (ร้อยละ 85) และความพึงพอใจต่อบทบาททางสังคมของสถาบันด้านการตอบสนองความต้องการของสังคม มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 (ร้อยละ 80.60) ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของบุคลากรภายในสถาบันกับความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ดังนั้นเป้าหมายสังคมไทยที่พึงประสงค์ เน้นให้คนมีการพัฒนาอย่างสมดุล 4 ด้าน คือมีความรู้ ทักษะ และความสามารถเพื่อการประกอบอาชีพ รู้ทันการเปลี่ยนแปลง มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้จัดการศึกษาที่มีผลผลิตหรือบัณฑิตสอดคล้องกับความต้องการของสังคม อยู่ในระดับมาก

2. ด้านปัจจัยการจัดการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

ตัวแปรปัจจัยด้านการเงินและงบประมาณ (X_1) เป็นตัวแปรปัจจัยที่เข้าสู่สมการถดถอยเป็นตัวพยากรณ์แรก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพประสิทธิผลของการดำเนินงานและเงิน (Money) เป็นปัจจัยนำเข้าหรือปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นทางการบริหารที่จะทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมาย ตัวแปรปัจจัยด้าน การประกันคุณภาพการศึกษา (X_2) เป็นตัวแปรปัจจัยตัวที่สองที่เข้าสู่สมการถดถอยเป็นตัวพยากรณ์ที่สอง มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับด้านการประกันคุณภาพการศึกษาไว้หลายเรื่อง เช่น รายงานวิจัยของ สุมาลี ปรีดิปริทรรศน์ [5] เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก หลังได้รับการประเมินภายนอกพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินการด้านประกันคุณภาพ ได้แก่ ด้านการศึกษาและการเตรียมการ

ด้านการวางแผน ด้านการนำแผนการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และด้านการเตรียมรับการประเมินจากองค์กรภายนอกอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของ พรทิพย์ รักนุรี [6] เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารเชิงคุณภาพกับการดำเนินการประกันคุณภาพ ISO 9001 : 2000 ของหน่วยงานสนับสนุนทางวิชาการในมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า กระบวนการบริหารงานเชิงคุณภาพ มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการตรวจสอบ ด้านการปรับปรุงพัฒนา ด้านการปฏิบัติ และด้านการวางแผน มีความสัมพันธ์ทางบวก กับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ISO 9001 : 2000 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ [7] อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดตามหลักการบริหารวงจร PDCA กับแนวคิดระบบการประกันคุณภาพว่าประกอบด้วย การวางแผน (Plan) ร่วมกันปฏิบัติตามแผน (Do) ร่วมกันตรวจสอบ (Check) และร่วมกันปรับปรุง (Action) สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารเชิงคุณภาพ สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาที่ได้คุณภาพ จึงเป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญของการดำเนินงานของสถานศึกษาภายใต้วิธีการ PDCA ตัวแปรปัจจัยด้าน หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (X_3) เป็นตัวแปรปัจจัยตัวที่สามที่เข้าสู่สมการถดถอยเป็นตัวที่สาม สอดคล้องกับรายงานวิจัยของ รวีวรรณ ชินะตระกูล [8] ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่าการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และพบว่า ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การพัฒนาหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จ คือ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน และชุมชน อันจะส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เก่ง ดี มีความสุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากร ทั้งสายงานวิชาการ และสายงานสนับสนุนวิชาการ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการจัดการศึกษา มีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x}=3.02$) ดังนั้นสถาบันควรให้ความสำคัญกับระบบบริหารจัดการ ภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ทั้งด้านทรัพยากรบุคคล ระบบฐานข้อมูล การบริหารความเสี่ยง การบริหารการเปลี่ยนแปลง โดยใช้หลักการบริหารจัดการบ้านเมือง และสังคมที่ดี (Good governance) อันจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถาบันในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- [2] รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2550. รายงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และการให้บริการของนักศึกษาปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [3] วันดี บุญยิ่ง และคณะ. 2549. รายงานวิจัย เรื่องความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. เอกสารรายงานการวิจัย
- [4] สำนักเอบแคโพลล์. 2549. รายงานวิจัย เรื่องสำรวจความพึงพอใจเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตและความพึงพอใจต่อบทบาททางสังคมของสถาบันอุดมศึกษา : กรณีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- [5] สุมาลี ปรีดิปริทรรศน์.2549. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกหลังได้รับการประเมินภายนอก. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกันคุณภาพการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- [6] พรทิพย์ รักบุรี.2550.ความสัมพันธระหว่างการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารเชิงคุณภาพกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ISO9001:2000 ของหน่วยงานสนับสนุนทางวิชาการในมหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [7] สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ. 2544. แนวทางการประเมินคุณภาพในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง
- [8] รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2548. รายงานวิจัย เรื่องความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้